

Nagy Anikó Johanna

Csillagfűrt

avagy

hogyan gyógyuljunk ki
a lustaságbetegségből

Meseregény és furulyaiskola

Egri Mónika rajzaival

2013

Írta: Nagy Anikó Johanna
Illusztrálta: Egri Mónika

Copyright © Abrakadabra Kiadó, 2013
Szöveg © Nagy Anikó, 2013
Illusztráció © Egri Mónika, 2013

Minden jog fenntartva

ISBN 978-963-89615-7-0

Kiadta az Abrakadabra Kiadó (Néballi Kft.)
1061 Budapest, Káldy Gyula utca 6.
www.abrakadabrakiado.hu
szerkesztoseg@abrakadabrakiado.hu
Telefon: +36 1 445-1128

Felelős kiadó: Bakos Péter igazgató
Felelős szerkesztő: Bartók Brigitta
Szerkesztő: Bartókné Einer Franciska, Kovács Mária
Szaklektor: Enreiterné Bánya Edit és Sereg Zsuzsanna
Borítókép: Egri Mónika
Tipográfia és ábrák: Kovács Mária
Műszaki szerkesztő: Kovács Mária
Korrektor: Makai Nóra Csilla

A kötetet Magyarországon kizárólagosan forgalmazza
a Delta Vision Kft.
1092 Budapest, Ferenc körút 40.
www.deltavision.hu
info@deltavision.hu
Telefon: +36 70 322-3755

Készült a Gyomaikner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 131. esztendejében, 2013-ban
Felelős vezető: Fazekas Péter vezérigazgató
Telefon: 66/887-400
knernyomda@gyomaikner.hu
www.gyomaikner.hu

Első fejezet.

amelyben megismerjük Csillagfürtöt,
és kiderül, hogy mégis léteznek manók

Nem is olyan régen, lehet, hogy éppen valahol a te szomszédságodban, de az is lehet, hogy Csillaghegyen, Albertfalván, netán Cinkótán, már nem is emlékszem pontosan, éldegélt egy kislány. Csillagfürtnek hívták. Kicsikorában igen vidám, élénk gyerek volt, rajongott érte az egész családja. Anyukája, apukája, nagymamái és nagypapái, de még a nagynénikéi is odaadón lesték minden kívánságát. Sőt hiszed, vagy sem, az utca összes kutyája is farkcsóválva örvendezett, amikor meglátta. Aztán ahogy nőtt, növekedett, és óvodába, majd iskolába kezdett járni, már nem volt mindig annyira vidám és élénk. Sőt, nem túlzás azt állítani, hogy meglehetősen nyafka lánnyá cseperedett. „Jaj, most fáradt vagyok, nem tudok rendet rakni!”; „Juj, de fáj a hasam, majd később megcsinálom a leckémet!”; „Jaj, a fejem fáj, mozdulni sem bírok!” – így siránkozott naphosszat. Ez a sok jaj meg juj viszont már nem nagyon tetszett senkinek. Sem a családnak, sem a barátoknak, de még az utca összes kutyájának sem.

Egy szó mint száz, Csillagfürt lusta volt, mint egy jó nagyra hízott úritök. Reggel nem volt kedve időben felkelni, az iskolában pedig leginkább csak a padban ábrándozott. Otthon nem volt hajlandó elmosogatni a kakaós bögréjét uzsonna után, szanaszét hagyta a ruháit és a játékait, még a kedvenc babája haját sem akarta befonni. Így aztán Csillagfürt anyukája elmosogatta a bögrét, elpakolta a ruhákat, helyükre rakta a játékokat és befonta a baba összekuszálódott haját is, miközben szomorúan sóhajtott: miért vagy ilyen lusta, Csillagfürt?

Azért nehogy azt gondold, hogy a kislányt nem bántotta ez a dolog! Nem akart ő lusta lenni. De olyan nehéz volt erőt vennie magán! Leginkább

csak üldögelni szeretett a foteljában, csokis kekszet majszolva vagy kakaót iszogatva. Olvasgatta a mesekönyveit, nézte a tévét, vagy csak úgy elmélázott az élet dolgain. Közben viszont szép lassan egyre szomorúbb és magányosabb lett.

Egyik este, amikor Csillagfürt megint elmulasztotta elpakolni a Legót, az anyukája majdnem orra esett, amikor bement a gyerekszobába jóéjt-puszt adni a kislányának. Ettől pedig úgy dühbe gurult, hogy egészen pipacspiros lett az arca szegénynek, és gondolhatod, hogy már semmiféle puszihoz nem volt hangulata. Így aztán Csillagfürt jóéjt-puszi nélkül volt kénytelen ágyba bújni.

Ott szipogott hát egymagában, a füléig húzta a takaróját, erősen magához szorította kedvenc mackóját. És ahogy ott saj-

nálta magát, találd ki, mi történt! Megjelent az ágya szélén egy különös kis lény. Hegyes, sárga manósapkát és zöld ruhát viselt, alig volt nagyobb egy méretes kandúrnál, hosszú göndör szakála a térdéig ért, és fekete gombszemével kíváncsian nézett a pityergő gyermekre. Csillagfürt először azt hitte, bizonyára elaludt sírás közben, és álmodik, de a kis lény egyszer csak kedvesen megszólította:

– Miért sírsz, Csillagfürt?

Hűha! – gondolta a kislány. – Meghibbantam, vagy mi a szösz?

De a manó nagyon igazinak tűnt, annyira, hogy még meg is bökte a mutatoujjával a lánykát.

– Megkukultál talán? Vagy bedugult a füled a sok pityogástól? Kérdeztem valamit!

– Azért sírok, mert beteg vagyok – felelte a kislány szipogva, miután magához tért az ámulatból.

– Beteg? Csak nem vagy influenzás? – kérdezte a manó, és máris odanyújtotta a zsebkendőjét a kislánynak.

– Á, sajnos nem! Az egyszerű lenne. Nekem lustaságbetegségem van – azzal nagyot trombitált a manózsebkendőbe –, és ezért már nem szeret engem senki. Az anyukám még jóéjt-puszt sem adott, mert nem pakoltam el a Legót, és majdnem kitörte a nyakát miattam. Lehet, hogy sosem gyógyulok meg, és mindenki utálni fog.

Ezzel Csillagfürt ott folytatta a bömbölést, ahol az imént abbahagyta. A manó már kezdett kicsit ideges lenni a lármától, gyorsan vigasztalni kezdte hát a síró lánykát.

– Ne sírj, Csillagfürt, azzal nem mész semmire, csak jól eláztatod a mackódat, meg aztán eléggé az idegeimre is mész. Ha befejeznéd végre, elmondanám, hogyan gyógyulhatsz ki a lustaságbetegségből.

A kislány hirtelen abbahagyta a zokogást, és barna szemét hatalmasra kerekítve, csodálkozva meredt a manóra.

– Komolyan mondod? – kérdezte.

– Persze! De nehéz dolgod lesz ám! Nem tudom, elég erős vagy-e hozzá... – tűnődött a manó, miközben szakállát simogatva Csillagfürtöt méregette.

– Erős vagyok, nagyon erős, csak mondd már, mit kell tennem, hogy kigyógyuljak a lustaságbetegségemből! – pattant fel az ágyban Csillagfürt, és a nagy hevületben a lábával véletlenül majdnem lependerítette a matrac szélén üldögélő manót.

– Hát tudod – mondta a manó miután visszanyerte az egyensúlyát –, van egy virág, amelyiknek az illatától azon nyomban elmúlna a lustaságbetegség.

– Hogyan? Ennyi az egész? Egy virágot kell szagolgatnom, és meggyógyulok? Hát mi ebben olyan nehéz? Azt hiszem, ez menni fog – mosolygott Csillagfürt vidáman, és máris teljesen elégedett volt magával.

– Hát azért nem olyan egyszerű ez, Csillagfürt – mondta a manó, és a hangja nagyon komolyan csengett. – A virág ugyanis, amelyről beszélek, nem terem minden kertben vagy erkélyládában. Nagyon ritka, igazából csak egyetlenegy van belőle a világon. És ha véletlenül olyan ügyes vagy, hogy megtalálod, azzal még nincs elintézve a dolog, mert csak azoknak illatozik, akik furulyáznak neki egy dalt.

Csillagfürt hirtelenjében már nem is volt olyan lelkes.

– Mit kell csinálnom? – kérdezte csalódottan.

– Furulyáznod kell egy dalt.

– De én nem tudok furulyázni! És egyáltalán, milyen dalt?

Csillagfürt elkedvetlenedett. Amíg csak arról volt szó, hogy virágot kell szaglászni, nem izgatta magát a dolog. Na de furulyázni! Azt sem tudta, mi fán terem az. Annyi lyuk van egy olyan furulyán! Hogyan is tudna ő azon eligazodni?

– Úgy látom, nem is akarsz te kigyógyulni abból a lustaságbetegségből – mondta a manó némi csalódottsággal a hangjában. – Felesleges volt idejönnöm, nincs neked szükséged a segítségemre. Megyek is...

– Jaj, ne hagyj itt, kérlek szépen! – ijedt meg Csillagfürt. – Akarok én kigyógyulni, már hogyan akarnék. Megkeresem a virágot, mindent megteszek, amit csak kell. De én tényleg nem tudok furulyázni. És azt sem tudom, hogyan tanulhatnék meg.

A manó kicsit eltűnődött, majd elővett egy tarisznyát, amely nagyjából akkora volt, mint egy kisebbfajta könyv. Persze most kérdezheted, hol volt ez a tarisznya eddig? Valójában Csillagfürt is ezt kérdezte magától, de aztán nem sokáig gyötrődött a dologon. Lusta volt annyit gondolkodni.

A manó először előkotorászott a tarisznyájából egy üveg fura lötytyöt, amelynek elég ijesztő lila színe volt, és az ágyra hajította. Aztán kipakolt egy labdát, egy zsebrádiót, egy pár teniszütőt, egy furcsa szagokat árasztó szálamis zsömlét, egy zacskó pörkölt mogyorót, két piros almát, egy üvegcsébe zárt pókot, egy teljes homokozókészletet, és közben egyre csak dűnnyögött bosszúsan.

– Nem találom, nem találom... az ördög vinné ezt a sok lomot! – Aztán hirtelen felkiáltott. – Na végre, megvagy! – és előhúzott a tarisznyából egy furulyát. – Tessék, itt van, ezt neked adom. Igazi körtefa furulya, magam faragtam, a saját két kezemmel. Megtanulhatsz furulyázni, eljátszhatod a dalt a bűvös virágnak, és kigyógyulhatsz a lustaságbetegségedből. Mit szólna hozzá? – kérdezte izgatottan.

Csillagfürt hirtelenjében meg sem tudott mukkanni. Aztán lassanként magához tért és azt mondta:

– Mi a szösnek tartasz homokozókészletet a tarisznyádban?

Aztán amikor látta, hogy a manó elég csúnyán néz rá, hozzátette:

– Izé... nagyon kedves tőled, hogy neked adod a furulyádat, amit a saját két kezeddel faragtál ki, ráadásul körtefából... köszönöm szépen.

– No azért! – ráncolta a szemöldökét a manó. Csillagfürt a gondolataiba mélyedt.

– Tudod, még mindig van egy kis gondom – mondta a manónak. – Nem tudom, hogyan is kezdjem el a furulyázást...

– Menj el Kőfali Zanóthoz, ő majd ad neked tanácsot. Az utca végén lakik egy zöld házban. Délben mindig a verandán pipázik – felelte a manó.

És alighogy kimondta ezeket a szavakat, hirtelen úgy eltűnt, mint esőcsepp a pocsolyában.

Csillagfürt teljesen összezavarodott. Annyi kérdést szeretett volna még feltenni, de már abban sem volt biztos, hogy ébren van-e, vagy álmodik. Üldögélt még kicsit az ágya szélén, aztán eszébe jutott egy mondás, amit a nagymamájától tanult: „A reggel mindig okosabb, mint az este.” Így aztán úgy döntött, jobb, ha lefekszik aludni.

Második fejezet,

amelyben Csillagfürt megismeri Kőfali Zanótot,
és lesz egy saját virága

Másnap Csillagfürt szokatlanul korán ébredt. Felült az ágyában, és elgondolkodott. De furcsát álmodtam! Egy manó ült az ágyam szélén, és különös dolgokat beszélt... kár, hogy igazából nincsenek is manók! – sóhajtott, és lemászott az ágyról. De amint letette a lábát a földre, valami nagyot koppant mellette a parkettán.

– A csudába... a furulya! – Csillagfürtben szinte megfagyott a vér. Naná, gondolhatod! Nem mindennap esik ki az ember ágyából egy körtefa furulya. – Mégsem álmodtam?

Fogta a hangszert, és elrejtette az iskolatáskája mélyére. Gyorsan felöltözött, befalta a reggelit, és elindult az iskolába. Útközben eszébe jutott, mit is mondott a manó a zöld házról. Épp ott ment el előtte, hát jól megnézte magának. Szép ház volt, nagy, muskátlis ablakokkal és hatalmas kőkerítéssel.

Csillagfürt az iskolában is folyton az előző esti eseményeken tűnődött. Nem is nagyon tudott figyelni az órákon, egyre csak a manó szavai jártak a fejében. Persze ez a tanító néninek is feltűnt, és hát sejtethet, még szép, hogy nem volt tőle elragadtatva. Csillagfürtöt azonban ez most nem nagyon foglalkoztatta. Néha titokban megtapogatta a furulyát a táskájában, és ilyenkor mindig különösen jó érzés kerítette hatalmába. Egyik szünetben, amikor egyedül maradt a teremben, elő is vette, nézegette. Nagyon szép kis hangszer volt, annyi szent.

– Nincs mese, meg kell tanulnom furulyázni! – jelentette ki elszántan Csillagfürt.

Alig várta, hogy vége legyen a tanításnak, felpattant a székéről, még az ebédről is elfelejtkezett, úgy rohant kifelé az iskolából. Meg sem állt Kőfali

Zanót zöld házáig. A szíve hangosan vert, majd' kiugrott a helyéről. És nem csak azért, mert futott odáig, hanem bizony izgult is. Mégiscsak nehéz dolog egy vadidegen házba csak úgy becsengetni. Egy pillanatra el is bizonytalanodott, de ahogy ott téblábolt a kapu előtt, egyszerre kulcscsörgést hallott. És mielőtt észbe kaphatott volna, a kapu kinyílt. Egy mosolygós, őszes hajú néni jelent meg, bevásárlótáskával a kezében. Gondosan megigazgatta az orrán üldögélő piros keretes szemüveget, és kíváncsian nézett a kislányra.

– Mi járatban vagy itt, kincsem? – kérdezte.

– Ööö... izé... hát én, tetszik tudni... – Csillagfürt egyáltalán nem találta a megfelelő szavakat, sőt még a nem megfelelőket se nagyon.

– Ó, te biztosan Kőfali Zanótot keresed. Menj csak be bátran, ott van hátul a verandán! Menj csak, menj, kincsem! – azzal a néni betuszkolta a kislányt a kapun, majd gondosan be is csukta mögötte.

– Na, szépen vagyunk – dünnyögte Csillagfürt. – Jól belekerültem a slamasztikába, vagy hogy is hívják... – ezt a különös szót az apukájától tanulta. Sokáig gyakorolta, mire rendesen ki tudta mondani. Nem volt biztos benne mit is jelent, de valahogyan úgy érezte, ez most éppen ideillik.

Mivel a kapu már úgyis becsukódott mögötte, nem volt más választása, mint megkeresni Kőfali Zanótot, és elmesélni neki, hogy miért is jött ide.

Elindult hát a kerti járdán befelé. Körös-körül bokrok, színes virágok szegélyezték az útját, alig tudott betelni a látványukkal. Távolabb hatalmas koronájú fákat látott. Csillagfürt mindent nagyon szépnek talált, és teljesen elfeledkezett róla, mit is akart eredetileg. Nézelődés közben egyszerre észrevette, hogy valaki üldögél a verandán. Ősz haja volt, hatalmas bajusza, kíváncsi tekintetét pedig épp Csillagfürtre szegezte, miközben jókora füstkarikákat eregetett a pipájából.

– Szervusz, Csillagfürt, örülök, hogy eljöttél! Már vártalak! – szólalt meg kedvesen két füstkarika között.

– Honnan tetszik tudni a nevemet? – kérdezte a kislány, de a bácsi válasz helyett csak elmosolyodott.

– Aztán miért akarsz furulyázni, mondd csak? – érdeklődött.

Csillagfürt azt már meg sem merte kérdezni, hogy ezt meg honnan az ördögből tudja ez az ember, inkább gyorsan rávágta a választ:

– Mert meg akarok gyógyulni. Lustaságbetegségem van... tetszik tudni. – És elszégyellte magát.

– Értem... – válaszolta elgondolkodva Kőfali Zanót. Aztán figyelmen kívül hagyta Csillagfürtre nézett. – És mondd csak, kislányom, elég erősnek érzed magadat ehhez a feladathoz?

Csillagfürtöt igencsak felbosszantotta a kérdés. Főként, hogy a manó is ezzel hozakodott elő tegnap este. Mégis mit képzelnek, micsoda fából faragták őt?

– Persze, erős vagyok! Nagyon erős! – mondta határozottan, és a biztonság kedvéért még ki is húzta magát gyorsan.

– Csakhogy én nem a testi erődre gondoltam, Csillagfürt, látom, azzal nincsen gondod. – Csillagfürt erre elpirult, mert bizony épp tegnap vette észre, hogy már alig ér össze a hasán a kedvenc piros nadrágja. Majdnem leszakadt a gombja reggel öltözködés közben. – Tudod kislányom, néhány dologhoz nem elég a testi erő. Lelkierő, kitartás kell hozzá – folytatta a bácsi, és nagyon komolyan csengett a hangja.

A kislány kissé megszeppent ettől a komoly beszédétől, fogalma sem volt, mit válaszoljon. Nem is nagyon értette, miről van szó.

– Hát, jól van, próbáljuk meg! – mondta Kőfali Zanót hirtelen, és megint elővette a kedvesebbik hangját. – Adok neked valamit, Csillagfürt. – Azzal letette a pipáját egy pillanatra, és elkezdett kotorászni a kertésznadrágja legnagyobbik zsebében.

Mert azon a nadrágon valami hihetetlenül sok zseb volt ám! Olyat még nem láttál! Egyik kicsi, másik nagyobb, volt köztük cipzáras, sőt még tépőzáras, patentos és gombos is. Na de ez most mellékes, a lényeg az, hogy előhúzott abból a bizonyos zsebből egy foltos papirost, és Csillagfürt felé nyújtotta.

– Ugye ismered a ritmusokat? – fordult a kislányhoz újra.

– Látod, ezek egyáltalán nem nehezek. Csak *tá* és *ti* az egész. Minden hang alatt van egy betű. Vagy *t*, vagy *d*.

Ezzel a két a mássalhangzóval indítva mondd ki a ritmusokat. Lazán tartsd az állad, a torkod, a

nyelved, gondolj egy hosszú ő-re. (tő dő tő
z tő tő-dő tő...) Egyelőre hangszer nélkül

mondogasd, csak úgy magadnak. Lehet-
tőleg suttogva gyakorold, úgy a legjobb.

Kezdd lassan, aztán ha már könnyen
megy, gyorsíthatsz a tempón. Nem
olyan nagy ügy, napi tíz perc az
egész. Menni fog?

– Persze! – kurjantotta vidáman

Csillagfürt, és máris nagyon jó
kedve kerekedett. – És ettől

majd fogok tudni furulyázni?

– kérdezte nagy lelkesen.

– Nem, ettől még nem fogsz tudni. De meglátjuk, hogy elég kitartó
vagy-e hozzá – mondta a bácsi határozottan.

Csillagfürt virágos jókedve hirtelen alábbhagyott valamicskét.

– Adok neked még valamit – mondta Kőfali Zanót a kislány csalódott
ábrázatát látva.

Azzal elbaktatott, majd a kert végéből szép kis virágcserepet hozott
elő, amelyben egy növény, bimbózó napraforgó üldögélt.

– Tessék, Csillagfürt, neked adom, hazaviheted. Ha gondját viseled,
meghálálja, majd meglátod! Csak pár nap, és kinyílik.

Azzal a csodálkozó kislány kezébe nyomta a virágot. Csillagfürt majd'
kiugrott a bőréből örömeiben. Megköszönte Kőfali Zanótnak a kis növényt,
és már szaladt is vele haza.

Harmadik fejezet.

amelyben Csillagfürt meglátogat egy boszorkányt,
és megtanul két hangot

Csillagfürt otthon a legvilágosabb, napsütötte polcára tette a napraforgót, és vidáman nézegette. Mindennap megöntözte, és türelmetlenül várta a virág nyílását. Nagyon szerette volna már látni, milyen lesz. Közben a bácsitól kapott papírost is naponta elővette, és jó párszor elismételte a ritmusokat. Eleinte sokszor belebotlott a nyelve, majdnem el is ment a kedve az egésztől, de aztán néhány nap múlva már ügyesen mondogatta mindet.

Egyik reggel ébredés után ásítózva odabattyogott a polchoz, amelyiken a virág állt, hogy szokás szerint megöntözze a reggeli napfényben fürdőző növénykét. Amikor azonban ránézett, tátva maradt a szája a meglepetéstől, aztán hirtelen ugrándozni kezdett örömeiben.

– Kinyílt a virágom, kinyílt a virágom!

– Jól van na, nem olyan nagy ügy. Kinyíltam, hát kinyíltam. Nem kell azért annyira pattogni... – mondta a virág unottan.

Csillagfürt megmerevedett ijedtében.

– Te tudsz beszélni? – gondolhatod, rögvest világossá vált előtte, nem akármilyen útszéli napraforgóval hozta össze a jó sorsa.

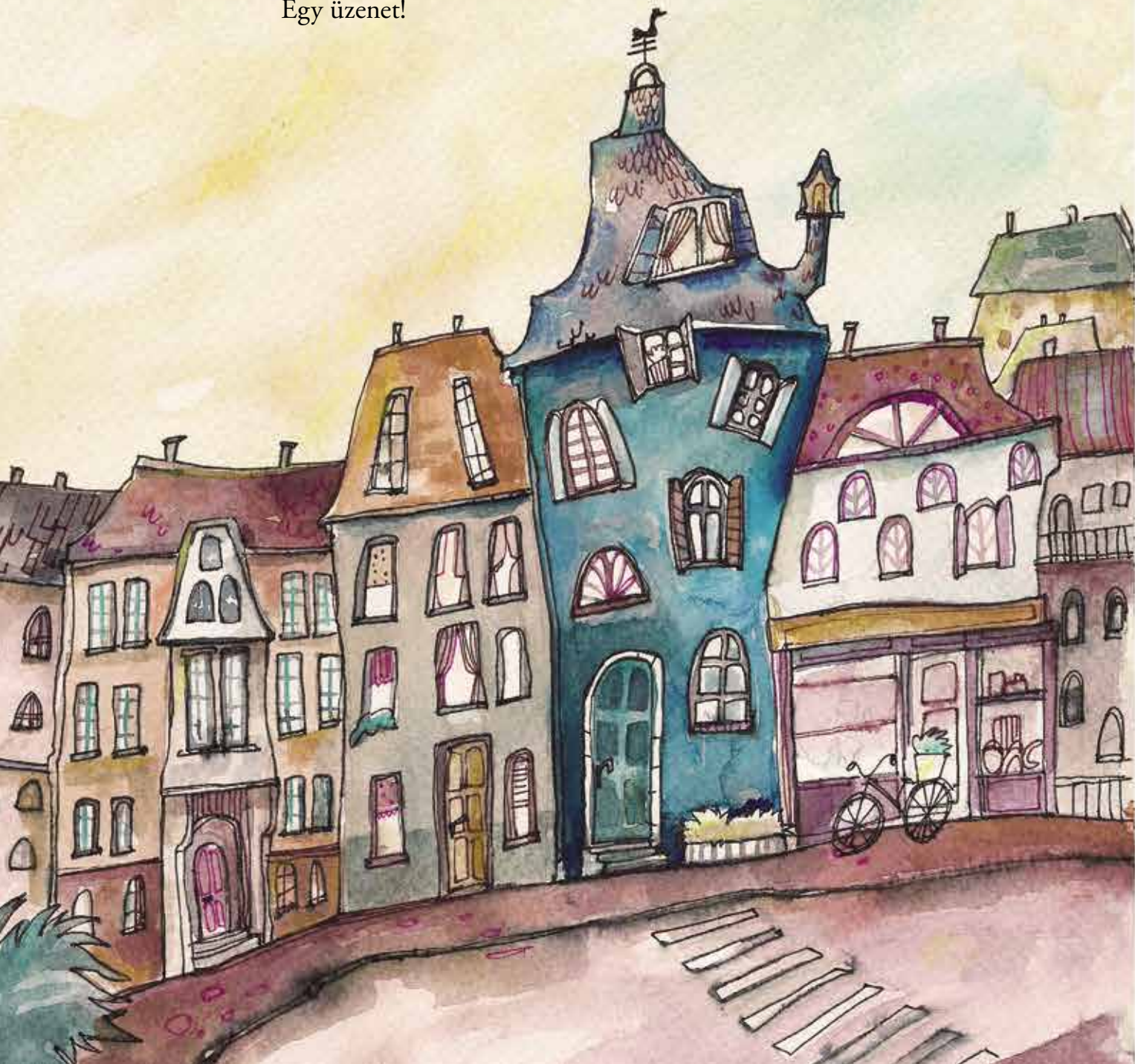
– Te is tudsz, nem? Én miért ne tudhatnék? – válaszolta a virág, mint ha ez olyan magától értetődő volna.

Erre bizony a kislány nem nagyon tudott mit felelni, így aztán inkább csendben maradt. Leült az íróasztala mellé, és onnan nézegette a virágát. Szombat reggel volt, nem kellett sietni sehova. Ahogy ott bámészkodott, egyszer csak meglátott valamit a szőnyegen. Biztos, hogy nem találnád ki, mi volt! Egy hegyes, sárga színű manósapka. A kislány megdöbbent. Es-

küdni mert volna rá, hogy a sapka nem volt a keze ügyében azon a bizonyos reggelen, amikor a furulyát megtalálta az ágya mellett a padlón. És arra is, hogy azóta sem látta sehol. Észrevette volna. Ezek szerint a manó mégsem tűnt el végleg akkor este? Ez a gondolat igencsak felzaklatta Csillagfürtöt. Körülnézett a szobában, hátha talál még valami nyomot, jelet, ami a manó jelenlétére utalhatna, de semmi ilyesmit nem sikerült felfedeznie.

Kézbe vette a sapkát, nézegette, vizsgálgatta, gondolta, felpróbálja. Ám amint megfordította, hogy a fejére tegye, valami kiesett belőle a földre.

Egy üzenet!

Csillagfürt izgatottan széthajtogatta a papírlapot és elolvasta. „Menj el Kamillához!” Mindössze ennyi állt rajta.

– Ki az a Kamilla? És miért menjek én hozzá? Kicsoda szórakozik itt velem? – és kissé felemelte a hangját mérgében.

– Azt a nyúlfarkfüves csattanó maszláját neki! Miért kiabálsz, Csillagfürt? Árt a szépségemnek! – szólt rá indulatosan a virág.

– Én meg tudni akarom, ki az a Kamilla! – felelt a kislány.

– És ezért kell így rikoltozni? Ki ne tudná, ki az a Kamilla? Még egy fejlődésben lévő sárgarépa is tudja, te oktondi! Kamilla egy boszorkány. A főutcán lakik egy kékre festett házban, és nem nagyon szereti az idegeneket.

Csillagfürt soha életében nem gondolta volna, hogy boszorkányok is laknak ebben a városban. Ráadásul a főutcán.

– De miért kell nekem meglátogatnom egy boszorkányt? Főleg, ha nem is fog szeretni. Semmi kedvem hozzá.

– Hát tudod, azt mondják róla, varázsolni is tud. Végül is azért boszorkány, nem igaz? Talán segíthet neked valamiben. Menj csak el, és kérdezd meg tőle! – mondta a virág.

Csillagfürt fogta a furulyáját, az üzenetet, egy fél tábla mogyorós csokoládét, hogy meg ne éhezzen út közben, és elindult Kamillához.

Amint befordult a főutцára, rögtön meg is látta a kékre festett házat.

Fura. Esküdni mert volna, hogy az a ház a múlt héten még nem volt ott. Ugyanis erre sétáltak az anyukájával, azt a cipészt látogatták meg, aki a legszebben tudott cipőt sarkalni a városban – legalábbis Csillagfürt anyukája szerint. Akkor viszont nem volt itt semmiféle kék ház. Biztosan észrevették volna, hiszen a cipésműhely előtt állva éppen rá lehetett volna látni. Pont szemben, az utca túloldalán virított ízlésesnek kevésbé nevezhető, borzasztóan kék falaival. No, sebj, gondolta Csillagfürt, végül is egy boszorkány akárhová varázsolhatja a házat, nem nagy dolog, ha meggondoljuk. Átsétált tehát a zebrán, és bekopogott a kék ház kapuján.

– Ki az? – hallatszott bentől egy morcos hang.

– Kamillát keresem, a nevem Csillagfürt – válaszolta a lehető legudvariasabban, mert nem akarta a boszorkányt felbosszantani.

– És mit akarsz tőlem? – kérdezte a morcos hang kicsit sem kedvesebben. Csillagfürt elbizonytalanodott. Valójában fogalma sem volt róla, mit akar. Csak azért jött ide, mert azt a fura üzenetet kapta. Nem tudta hát, mit válaszoljon. De az ajtó hirtelen kitárult.

– Megkukultál talán? Vagy azt akarod, hogy padlizsánná változtassalak? Utoljára kérdezem, mit akarsz itt?

Csillagfürt rettentően megrémült egy pillanatra, de aztán összeszedte a bátorságát, előkotorta a zsebéből a cetlit, amire azt írták, menj el Kamillához, és a boszorkány orra alá dugta.

– Ezt az üzenetet kaptam. Ezért jöttem ide – mondta villámgyorsan, mert nem akart hátralévő életében padlizsán lenni. Naná, gondolhatod! Ki akarna?

Kamilla összehúzta a szemöldökét, és rámeredt a fecnire.

– Nem látok semmit, benn hagytam a szemüvegem a szobában. Gyere már be, mit állsz itt, mint egy rakás szerencsétlenség? – és berángatta Csillagfürtöt a házba. – Az az átkozott manó! – zsörtölődött a boszorkány, miután az orrára biggyesztette a szemüvegét, és elolvasta az üzenetet. – Ezerszer megmondtam már neki, ne küldözgessen mindenféle jónépet a nyakamra. Nem érek én rá senkit ajnározgatni.

– Engem nem kell ajnározgatni! – tiltakozott Csillagfürt sebtében. Fogalma sem volt ugyan, hogy mit jelent ez a szó, de nem tetszett neki, és azt gondolta, biztosan hasonlatos lehet a padlizsánná változtatáshoz, és jobbnak látta mielőbb tisztázni, hogy semmiképpen nem tart rá igényt.

Kamilla összehúzott szemöldökkel, rendkívül szigorúan nézett a kislányra.

– Furulyázni akarsz, nem igaz? Mi másért küldött volna ide az a félelű manó? És gyakoroltad a ritmusokat? Mert anélkül aztán szóba sem állok veled, afelől biztos lehetsz.

– Gyakoroltam! – húzta ki magát büszkén Csillagfürt. – Mindennap! – tette hozzá gyorsan.

Kamilla szemöldöke ellazult egy pillanatra, de aztán gyorsan újra összeráncolta.

– És furulyád van-e, mert ha nincs, már mehetsz is! – azzal elindult, hogy kinyissa az ajtót a kislány előtt.

– Van bizony, igazi körtefából! – Csillagfürt villámgyorsan előhalászta a hangszert.

– Körtefa, körtefa! Mintha nem volna édes mindegy, hogy körte vagy szilva, vagy netán naspolya vagy birsalma – dűnnyögte Kamilla maga elé bosszúsan. Persze közben pontosan tudta, hogy egyáltalán nem mindegy, de jól esett füstölögnie valamin.

– Na, jól van – döntött végül –, essünk túl rajta gyorsan! Tanítok neked két hangot. Az egyik a C, a másik a D. Mindkettőt igazán könnyű megjegyezni: csak egy ujj a különbség. Figyelj, megmutatom – azzal kivette a kislány kezéből a furulyát. – Így fogod a D hangot, látod? Így meg a C-t. Ennyi az egész. Közben a jobb kezeddel szépen megtartod a hangszert, hogy a bal kezed csak könnyedén érintse a furulya lyukait. Ezzel a két hanggal eljátszhatod a ritmusokat, amelyeket megismertél. Azért eleinte először mindig mondd végig a ritmust furulyás nyelven, hangszer nélkül is, tő-dő-vel, mielőtt a hangokat kezdenéd játszani. És ne feledd, van néhány életbevágóan fontos szabály! A nyelved soha nem érhet a furulyához, miközben fújod, és a fogadhoz sem támaszthatod a hangszert, mert mindkét esetben fennáll a veszélye az azonnali padlizsánná változásnak. A levegőt pedig a szádon keresztül kell vened. Érthető? – azzal visszaadta a furulyát a csodálkozó kislánynak. – Tessék itt egy kotta is, hogy el ne felejtse, amit mondtam – és egy lapot nyújtott át Csillagfürtnek. – Remélem érted, mit jelentenek ezek a kis ábrák a hangok mellett. A hangok fogását. A fekete pöttyök a befogott, az üres karikák a szabadon hagyott lukakat jelölik. Most menj haza és gyakorolj! Három nap múlva gyere el újra! Mutatok még néhány hangot, de aztán ne zaklass többé! Világos?

– Teljesen! – makogta Csillagfürt, azzal már ott sem volt.

Rohant haza lelkesen, kezében a kottalappal, és már alig várta, hogy gyakorolhasson.

Először kipróbálta mindkét hangot. Szépen megszólaltak. Aztán az egyik hanggal eljátszotta a ritmusokat, amelyeket már azelőtt is jól begyakorolt. Aztán a másik hangon is kipróbálta, és nagyon tetszett neki. Közben persze arra is figyelt, nehogy padlizsánná változzon, ezért semmi esetre sem tette a nyelvét a furulyára, és a furulyát sem támasztotta a fogához. Levegőt is igyekezett az orra helyett a száján venni. Aztán egyszer csak rájött, hogy a két hangot váltogatva is játszhatná. És akkor már egyszerű dallamokat is tudott furulyázni.

Negyedik fejezet.

amelyben Csillagfürt ismét elmegy Kamillához

Csillagfürt igen szorgalmasan gyakorolgatta a C és a D hangokat, ügyesen játszotta az összes ritmust, amit Kőfali Zánóttól tanult, sőt a két hangot váltogatva egyszerűbb dalocskákat is tudott már furulyázni. Így aztán teljes önbizalommal indult el Kamillához, hogy újabb hangokat tanulhasson.

Amikor azonban befordult a főutcán, majd' sóbálvánnyá dermedt a meghökkenéstől. Kamilla rettentően kék házának ugyanis nyoma sem volt. Csillagfürt megállt a járdán, és fogalma sem volt, mi tévő is legyen. Aztán miután álldogált egy pár percet fancsali ábrázattal a boszorkányház hűlt helye előtt, úgy döntött, hazaballag. Szerencséire volt nála egy kis tartalék csokoládé, így gyorsan elmajszolt néhány kockát a nagy ijedtségre.

Amint hazaért, rögtön elmesélte a virágnak, mi történt vele. A napraforgó nagyon figyelmesen hallgatta, majd így szólt:

– El kell mennünk a kilátóhoz!

Csillagfürt egyetlen szó nélkül felhúzta a szandálját, fogta a virágot, és elindult az ajtó felé. Még beszaladt a konyhába, szólt az anyukájának, hogy „megyek, járok egyet”, és már ott sem volt.

A kilátó nem volt túl messze, de elég magasan állt, a domb tetején. Csillagfürt járt már ott régebben a szüleivel is. Turistaösvény vezetett arra, szépen kitaposott úttal, nem volt nehéz megtalálni. Elindult hát az ösvényen, kezében a virágcsereppel. Virágzó mező mellett vitt az út, a kislány vidáman nézegette a vadvirágokat, a méheket, a legyeket, a különféle bogarakat, ahogy nyüzsögtek a mezei virágok körül. Egyszerre csak beértek az erdőbe. Az út kissé meredekebbé vált, az ösvény keskenyebb lett. A fák lombja között épphogy átszűrődött a napfény, kellemesen árnyékos úton

haladtak. Két oldalt itt is sokféle virág nyílt, az út szélén fura bogarak szalagáltak, némelyiknek rettentő sok lába volt. Még egy hatalmas szarvasbogat is észrevettek a fűszálak között. Az út közben még meredekebbé vált. Csillagfürt kezdett fáradni.

– Messze van még? – faggatta szuszogva a napraforgót.

– Úgy negyedóránnyira – válaszolta a virág.

– Negyedórára? Azt akarod mondani, hogy még tizenöt percen keresztül kell felfelé caplatnom ezen a köves, rögös, kanyargós, meredek úton? Hát eszednél vagy te, mondd? Már most teljesen kitikkadtam! Nem kapok levegőt, alig élek! Nem bírok még negyedórát gyalogolni – füstölgött a kislány.

– Akkor ne gyalogolj! Menjünk haza lustálkodni! – válaszolt a virág pimaszul.

Aztán amikor látta, hogy Csillagfürt nagyon elkeseredetten huppan le egy csinos kis fűcsomóra, így szólt:

– Figyelj rám, Csillagfürt! Nem olyan nagy ügy ez a negyedórás séta. Csak az a lényeg, hogy ne azon fortyogj, milyen sok van még hátra. Mindig arra gondolj, hogy még egy lépést tégy meg. A többi már megy magától. Egyszer csak ott leszel, ahová indultál. Így megy ez. Képzeld el, ha én picike növény koromban azon hisztiztem volna, mikor lesz már belőlem igazi nagy virág! Elment volna a kedvem az egésztől, és inkább menten lekonyulok, mint hogy heteken át növeszem a leveleimet. De mindig csak arra gondoltam, hogy a következő levélkém tökéletes legyen. Először egy levél, aztán még egy. És így tovább. Most pedig gyönyörű napraforgó vagyok, nem igaz? – ennél a mondatnál a virág alaposan kihúzta magát, és megigazgatta a szélben kicsit összekuszálódott szirmait, aztán folytatta. – Te is gyorsan felérsz a kilátóhoz, ha mindig csak a következő lépésre koncentrálsz. Arra, hogy az tökéletes legyen. Érted már?

– Nem nagyon... – vallotta be a kislány. – De kipróbálhatom éppen.

Azzal összeszedte magát meg a virágját, és újra nekiindult. Kinézett egy-egy megfelelő nagyságú és formájú követ, gyökeret vagy mélyedést,

ahová léphet. Szépen kitalálta a következő mozdulatokat, és tényleg, úgy belejött a lépések tervezgetésébe, hogy amikor felért a kilátóhoz, szinte sajnálta, hogy vége lett az útnak.

– Ez aztán a kilátás! – kurjantotta, miközben körülnézett és kifújta magát.

– Az hát! – helyeselt a napraforgó. – És fel kéne menni még ezen a pár lépcsőn is, a kilátó tetejére, nem gondolod?

Csillagfürt először nyafogni akart, már csak megszokásból is, de aztán meggondolta magát és felbaktatott a falépcsőn.

– Hű! – csodálkozott, ahogy felért, mert nagyon tetszett neki az elé táruló kép. Belátta a fél várost, a környező dombokat, réteket. És ahogy ott nézelődött, egyszer csak majd' hanyatt esett a meglepetéstől. Mit gondolsz, mit látott a szemközti domb legtetetjén ékte-lenkedni? Naná, hogy Kamilla rettentően kék házát.

Több sem kellett a lánynak, felkapta a napraforgót, és már rohant is lefelé az ösvényen, át az erdőn, fel a szemközti domb tetejére. Alig kapott levegőt, amikor bekopogott az ajtón.

– Ezer kapor és varádics, hát sehol nem lehet az ember nyugalomban? – hallatszott odabentről egy felháborodott hang. Az ajtó hirtelen kitárult, és Kamilla meglehetősen vészjósló pillantással nézett ki Csillagfürtre.

– Mit akarsz te itt? – kérdezte mérgesen.

– Izé, elnézést kérek, de te mondtad, hogy jöjjenek el három nap múlva... hát, eljöttem. Megtanultam minden leckét, és szeretném, ha megtanítanád a többi hangot – felelte a kislány határozottan.

– Nagyszerű! – mondta bosszúsan Kamilla, és a legcsekélyebb lelkesedést sem lehetett érzékelni a hangjában. – Üsse kő, gyere be! – azzal berángatta Csillagfürtöt az ajtón.

Odabenn elképesztő rendetlenség volt. Papírok, könyvek egymás hegyén-hátán az egyik asztalon. Üvegek, lombikok, furá kinézetű lötytyök, ragacsok, színes porok a másikon. Tekintélyes méretű pókhálók a sarkokban. És rettenetes bűz az egész házban. Képzelheted! Pont, mint egy boszorkánytanya. Csillagfürt meg is szeppent kicsit, de Kamilla egészen barátságos hangnemben folytatta a társalgást.

– Na, ide süss! Itt van egy újabb kotta. Rajta néhány hang, a nevével és a fogásával együtt. Egyelőre csak a bal kezdet kell használnod a lukak befogására. A jobbal csak tartsd szépen a hangszert, ahogy mondtam. Ja, és ne feledd, hogy sosem kell szorongatni a furulyát! Az ujjaidat úgy emelgesd, ahogyan a macska a talpát, amikor sétálgat a háztetőn. Olyan puhán, finoman. Minden világos, Csillagfürt?

– Igen, azt hiszem... – felelte a kislány bizonytalanul.

– És akarsz még valamit tőlem? – kérdezte Kamilla.

– Az az igazság, hogy nekem valaki azt mondta, hogy varázsolni is tudsz. De én nem nagyon hiszem – nézett Kamillára elgondolkodva Csillagfürt.

– Nem hiszed? – kérdezte meglepetten Kamilla. – Minden rendes boszorkány tud varázsolni. Vagy szerinted én nem látszom rendesnek?

Csillagfürt elszégyellte magát.

– Bocsánat... – mondta halkán.

– És mit szeretnél, mit varázsoljak neked? – kérdezte kis idő múlva Kamilla.

– Hát tudod, valamitől kicsit megnőtt mostanában a hasam. Alig férek bele a nadrágomba, pedig nagyon szeretem ezt a piros nadrágot. Megtennéd, hogy kisebb hasat varázsoolsz nekem? Vagy kotyvaszthatnál valami varázsitalt, amit ha megiszom, soványabb leszek.

Kamilla komoly arccal végigmérte Csillagfürtöt, aztán előhúzott egy varázspálcát, és egy szempillantás alatt elővarázsolta egy gyönyörű piros almát. Pont olyat, amelyet a manó is kikotort a tarisznyájából. Megtörölgette a kötényében, és az álmélkodó kislány felé nyújtotta.

– Olyasmire nem pazarlom a varázslatot, amit anélkül is meg tudsz oldani. Tessék, ezt edd inkább, ne a csokit! Ha még sokáig így folytatod, lassan olyan lesz a hasad, mint egy görögdinnye. Több alma, kevesebb édesség. Ennyi az egész. És persze az sem ártana, ha kevesebbet üldögnél a fotelban. És van még pár ötletem, ha érdekel...

Csillagfürt a füle tövéig elpirult. Sejtette ő, hogy igaza lehet Kamillának, de nem nagyon akarta hallani a további ötleteket. Így aztán, hogy mielőbb megszabaduljon ettől a kínos témától, a boszorkány felé fordult.

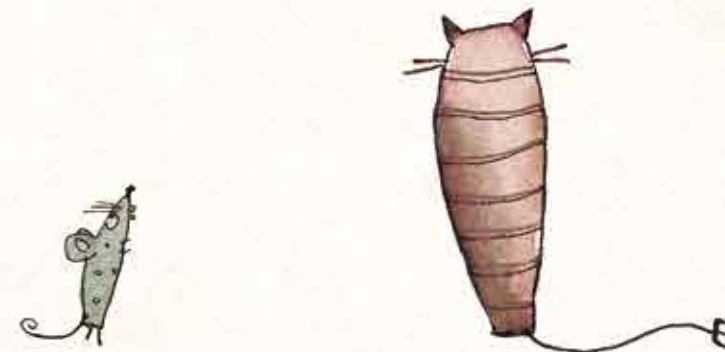
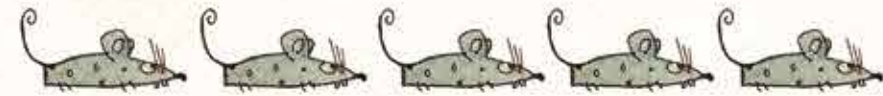
– És a többi hang? Azokat honnan fogom tudni?

– Az már nem az én dolgom. Meg aztán időm sincs több. Most már menj, nem érek rá egész nap veled fecserészni! És ne felejts el mindennap gyakorolni, Csillagfürt, másképp akár bele se fogjál...! – Azzal határozott mozdulatokkal kitessékelte az ajtón a kislányt.

– Viszontlátásra! – mondta Csillagfürt kissé zavartan.

– Na persze! – dünnyögte Kamilla és már be is csukta az ajtót. Még a kulcsot is ráfordította, biztos, ami biztos.

Csillagfürt elindult hazafelé, és közben alaposan belemélyedt a gondolataiba. Úgy határozott, hogy megfogadja Kamilla tanácsát, és mindennap gyakorol, valamint azt is eltökélte, hogy ezentúl kevesebb édességet eszik. Úgy érezte, döntenie kell. Vagy bele akar férni a kedvenc nadrágjába, vagy nem. És ő úgy döntött, bele akar férni. Aztán a furulyázáson kezdett gondolkodni. Meg azon, hogy mi lesz a többi hanggal. És mivel a nagy fejtörés közben már haza is ért, gyorsan előszedte a kottát, amit Kamillától kapott, és gyakorlásba kezdett.

Előszó tanárok számára

A kotta barokk (angol) fogású szopránfurulyára íródott. A tananyag a zenei alapfogalmakkal valamelyest már tisztában lévő kisiskolásoknak készült, de eredményesen használhatja bárki, aki kedvet érez a furulyázáshoz, és akár önállóan is megpróbálkozik a hangszertanulással.

Főként magyar népdalok, gyermekdalok szerepelnek a kötetben, melyeknek egy részét a gyermekek valószínűleg már jól ismerik.

A kotta anyaga egy átlagos képességű gyermek számára nagyjából az első évre elegendő tanulnivalót tartalmaz.

A hangok tanulásának sorrendje, a megismert dalok többszöri transzponálása, az artikuláció azonnali bevezetése, a hiányos kottapéldák kiegészítésére való ösztönzés, mind arra irányul, hogy a gyermekek igen korán, minél szabadabban kezeljék a hangszert, zenei gondolkodásmódjuk rugalmassá, kreatívvá váljon.

A kétvonalas D és C hangokat azért választottam kezdésnek, mert így a tanulók már az első pillanatokban megszokják a furulya helyes – jobb kézzel történő – megtartását. Ugyanilyen fontosnak éreztem a bal hüvelykujj szinte azonnali mozgásba hozását, hiszen így elkerülhető a későbbi oktáv váltást megnehezítő merevség.

A hangok további sorrendjében elsősorban a fogások nehézsége döntött.

Az artikuláció a furulya lelke. Nélküle pusztán zakatoló, monoton játékot kaphatunk. Ezért nagyon lényeges, hogy az első pillanatoktól tudatosítsuk, hogy nem minden hang egyformán fontos, egyformán súlyos. Ahogyan beszédünkben is nyomatékosítunk egyes szavakat, szótagokat az érthetőség kedvéért, ugyanúgy a zenében is szükséges, hogy a kétféle nyelvütéssel már az első pillanatoktól kezdve különbséget tegyünk súlyosabb és súlytalanabb ütemrészek, hangok között.

Öszintén remélem, hogy eredményesen és örömmel használják majd ezt az iskolát sokan, akik a furulyázás alapjait kívánják elsajátítani vagy tanítani, akár zeneiskolai keretek között, akár önállóan!

Ritmusgyakorlatok, artikuláció (a 2. fejezethez)

Mondd el az alábbi ritmuspéldákat ritmusnevekkel (tá, ti)! Ha már könnyedén megy, figyeld meg a ritmusértékek alá írt betűket! Minden ritmusértékhez tartozik egy betű. Vagy t, vagy d. Most ne ritmusnévvel, hanem ezzel a két mássalhangzóval indítva mondd ki a ritmusokat! Lazán tartsd az állad, a torkod, a nyelved, gondolj egy hosszú ő-re! (tő dő tő ♪ (szünet), tő tő-dő tő ♪ ... stb.) Egyelőre hangszer nélkül mondogasd, csak úgy magadnak! Lehetőleg suttogva gyakorold, úgy a legjobb! Kezdd lassan, aztán ha már könnyedén megy, gyorsíthatsz a tempón!

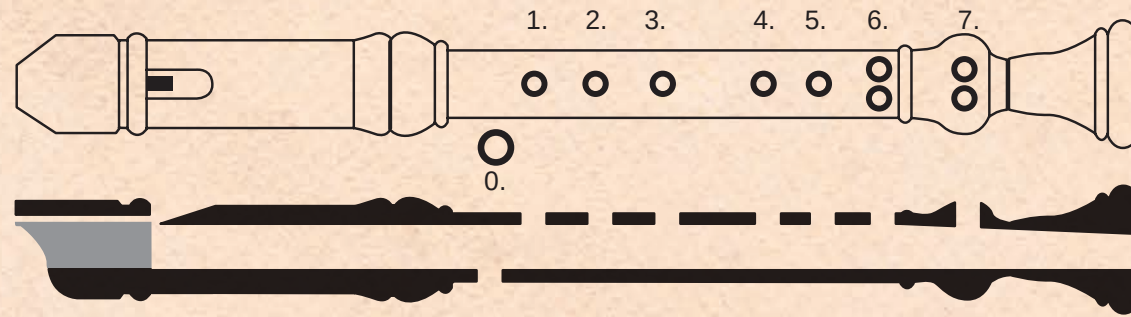
The image displays six musical staves, each representing a different rhythmic exercise. Each staff consists of a five-line musical staff with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The exercises are as follows:

- Exercise 1:** Notes on the first line (D4), first space (E4), and second line (F#4). Rhythm: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Letter pattern: tő dő tő tő tő dő tő tő tő dő tő dő tő dő tő.
- Exercise 2:** Notes on the first line (D4), first space (E4), and second line (F#4). Rhythm: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Letter pattern: t t d t d t d t d t d t d t t d t t d t d t d.
- Exercise 3:** Notes on the first line (D4), first space (E4), and second line (F#4). Rhythm: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Letter pattern: t d t t d d t t d d t t d t d t.
- Exercise 4:** Notes on the first line (D4), first space (E4), and second line (F#4). Rhythm: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Letter pattern: t t t t d t t d t d t d t t d t d t.
- Exercise 5:** Notes on the first line (D4), first space (E4), and second line (F#4). Rhythm: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Letter pattern: t d t t d t t d t d t d t d t d t.
- Exercise 6:** Notes on the first line (D4), first space (E4), and second line (F#4). Rhythm: quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Letter pattern: t d t t d t t d t d t d t d t d t.

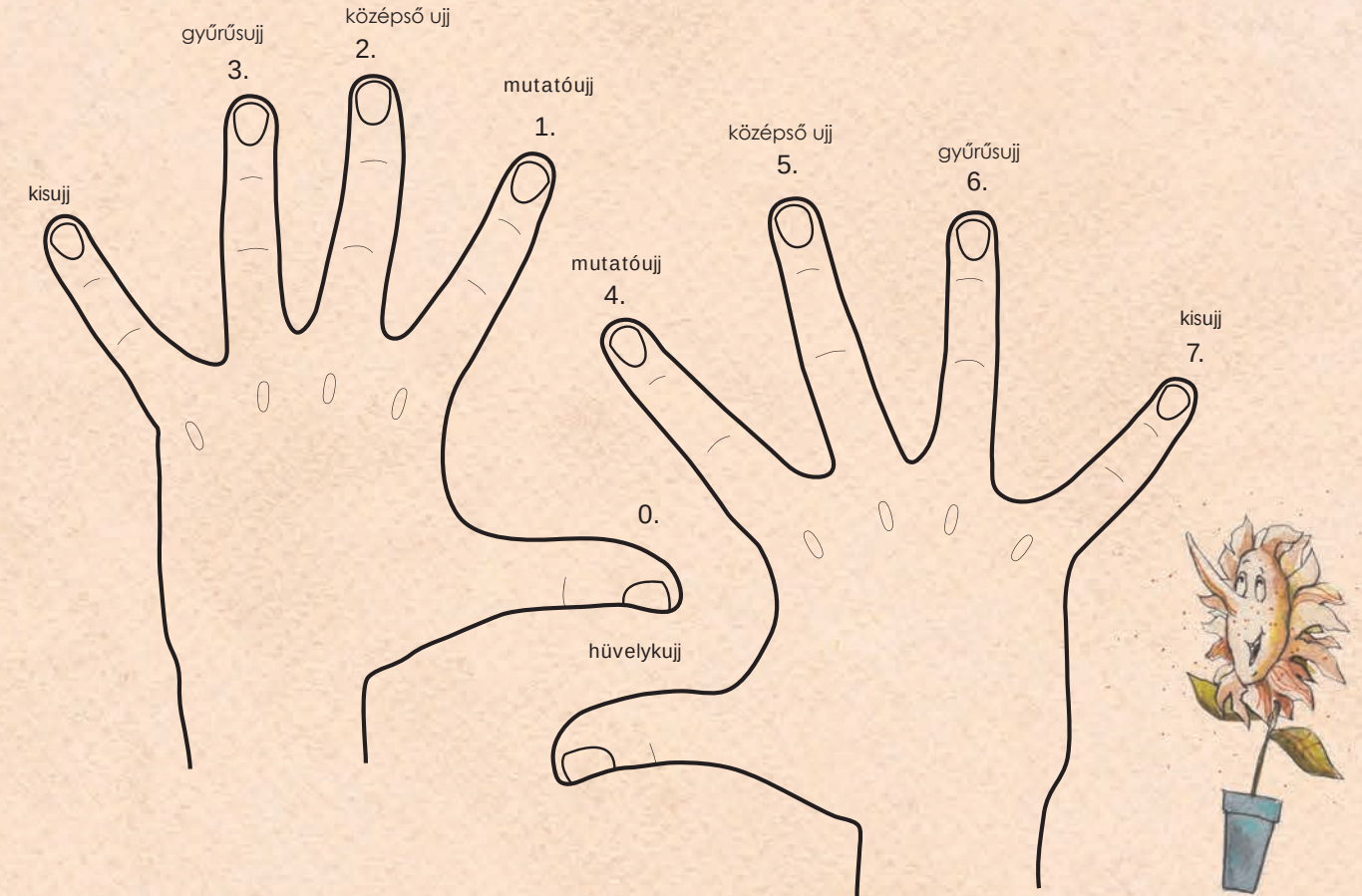
Ismerkedés a furulyával (a 3. fejezethez)

Ha a ritmusgyakorlatokat már jól begyakoroltad, fogd meg jobb kézzel a furulyát úgy, hogy a jobb hüvelykujjad körülbelül a 4. luk alatt legyen! A fúvókát támaszd az alsó ajkadhoz! Most engedd el a hangszert, csak a jobb hüvelykujjaddal tartsd! Emeld meg annyira a furulya végét, hogy a levegő egyenesen irányuljon a csőbe és a furulya biztonságosan megálljon az ujjadon! A fejedet tartsd egyenesen, de kényelmesen! Kerüld a merevséget, a természetellenes tartásokat! Ha ezt a tartást nagyon bizonytalannak érzed, támaszd le a jobb kisujjadat a 6. és 7. luk közötti gyűrűre! Az ujjaid a furulya felett pihenjenek 2-3 cm magasságban! Ilyenkor úgy néz ki a kézfejed, mintha egy gömbölyű tárgyat tartanál benne. Most suttogd bele a furulyába a ritmuspéldákat! Csak a nyelved hegyét használd, pici mozdulatokkal! Furulya nélkül ezek a nyelvütések alig hallhatóak. Emlékezz Kamilla szavaira! A nyelved nem érhet a hangszerhez, a hangszer sem érhet a fogaidhoz, a levegőt pedig mindig szájon keresztül vedd! Eleinte nagyon lassan kísérletezz!

A furulya és az ujjkiosztás

A furulya keresztmetszete

A kétvonalas D és C (a 3. fejezethez)

Fogd le a kétvonalas D hangot! (Csak a második ujj van a furulyán, vagyis a fogás számmal jelölve: 2) A hangszer a jobb kezéd tartja!

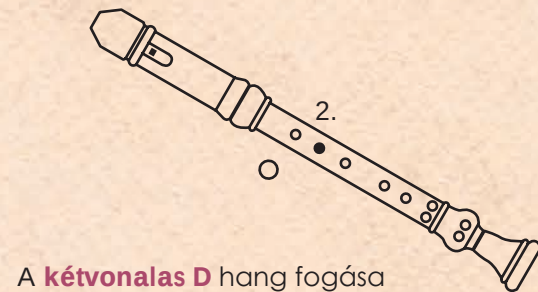
1.

t d t t d t t d t d t d t d t

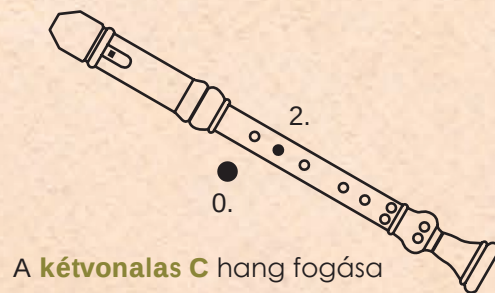
A kétvonalas C hang fogásánál (a nulladik és a második ujj van a furulyán, vagyis: 02) ugyanúgy, jobb kézzel tartsd a furulya súlyát! Ne tartsd a bal keziddel! Az ujjaid puhán fogják be a hangszer lyukait!

2.

t d t t d t t d t d t d t d t

A **kétvonalas D** hang fogása

A **kétvonalas C** hang fogása

Amikor a két hangot váltogatva játszod, figyelj rá, hogy a bal hüvelykujjad minél könnyedebben mozogjon, és ne távolodjon el túlságosan a hangszerből! Épp csak leejted egy kicsit (kb. 2 cm távolságra a furulyától), hogy aztán bármikor gyorsan visszatehesd. Nem kell lendíteni!

Süss fel Nap...

3.

t d t t d t t d t d t d t d t

Még a legegyszerűbb dalok furulyázásánál is tartsd mindig szem előtt, hogy a furulyázás olyan, mint az éneklés! Az összetartozó dallamrészeket ne szaggasd szét, folyamatos dallamokat játssz! Éppen úgy, mintha énekelnéd a dalt.

4.

t d t t d d t t d t d t d t d t

5.

t d t d d t d t d t d t t d t d d t d t d t d

6.

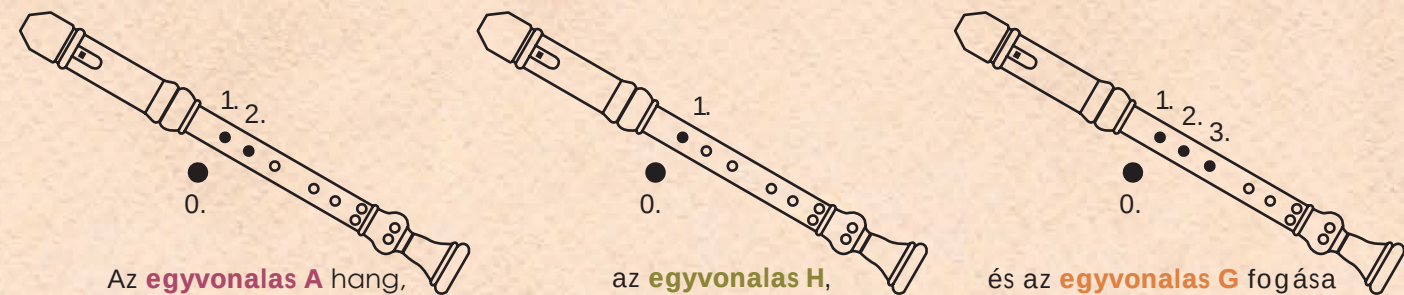
t d d t t d d t t d d t t d d t t d t t d t d t t

Az egyvonalas A, H és G (a 4. fejezethez)

Az új hangok lefogatásánál is (A: 012, H: 01, G: 0123) mindig a laza kéztartást tartsd szem előtt! Bármennyi ujjad van is már a furulyán, egyikkel se szorítsd a hangszert! A bal hüvelykujjad mindig legyen készen rá, hogy megmozdítsd, ne használd a furulya tartására!

Mielőtt eljátszod a dalokat, mondd végig ábécés nevekkal! Utána mondd végig a ritmust tő-dő artikulációval, hangszer nélkül! Énekeld el a dalt minél kifejezőbben, és figyeld meg, hogy éneklés közben hol vettél levegőt! Jelöld be a kottában ezeket a helyeket kis függőleges vonalkával, vagy V alakú jellel! Ezután vedd kézbe a hangszert, és D hangon játszd el a ritmust, a beírt levegővételekkel! Ezután játszd végig a dalt!

Emlékeztessd magad, mit is mondott Kamilla! A nyelved ne érjen a furulyához, és a furulya se érintse a fogaidat! A levegőt pedig a szádon keresztül vedd!

7.
tǒ dǒ tǒ tǒ dǒ tǒ tǒ dǒ tǒ dǒ tǒ dǒ tǒ dǒ tǒ dǒ tǒ

8. 8.
 tő dő tő tő dő tő tő dő tő dő tő

9. 9.
 Süss fel Nap!
 tő dő tő tő dő tő tő dő tő dő tő

10. 10.
 Szólj, síp, szólj...
 t d t t d t d t d t d t d t d t d t d t

11. 11.
 Borsót főztem...
 t d t d t d t d t d t d t t d t t d t

12. 12.
 Csigabiga, told ki szarvadat...
 t d t d t d t d t d t d t d t d d

13. 13.
 Árkot ugrott a szúnyog...
 t d t d t d d t d t d t d t d t d t d